

ปลุกจิต ปรับใจ ไขปัญหาธรรม

หลวงปู่บุญเพ็ง กัปปโก

...ให้หลับตา แล้วก็หายใจ อย่าไปหยุดหายใจ ให้พากัน
หายใจ หายใจเข้า หายใจออก ให้มันสะดวก อย่าให้มันอึดอัด
คือเรานั่งกันอย่างสบายๆ อย่าให้คนอื่นเค้ามาบังคับและเราก็
อย่าไปบังคับตัวของตัวเองจนเกินไป แล้วก็ให้รู้จักการสับเปลี่ยน
คือเปลี่ยนอิริยาบถ เวลามันเจ็บมันเมื่อยในธาตุในชั้นที่เรานั่ง
ความชำนาญชำนาญของเรามันก็ยังไม่เพียบพร้อมเพราะนานๆเรา
ก็จะมีครั้ง นานๆเราก็จะได้มีงานมาครั้งหนึ่ง

เมื่อเรามา ถึงจะเป็นคนเก่า แต่ก็เหมือนกับคนใหม่เพราะ
มันทิ้ง ทิ้งช่วงไปนาน พุดกันเสียอย่างง่ายๆ ก็คือว่า ปีหนึ่งก็จะมี
ซักครั้งหนึ่ง เวลาที่มันเสียไปนะมันมาก แล้วเราก็จู่ๆก็จะมาทำ
ไต่สวนชั้นของเรานั้นก็ยังไม่ชินเคย ความเจ็บปวดรวดร้าวใน
สังขารบางคนก็ปวดแสบปวดชา ปวดหลังปวดเอวปวดไหล่ปวด
หัว ก็แล้วแต่ใครจะปวดตรงไหน คือมันได้ในสรรพางค์ร่างกาย
ของเรา แต่เราก็รู้จักการเปลี่ยนแปลงระบบสังขารของตัวเอง

อย่างไรที่มันจะสบายเราก็เปลี่ยนสภาพไปตามความสบายของ
ตัวเอง

พอรู้ว่าเรามีความสบายในธาตุในชั้นของเราแล้ว ใจของ
เรามันก็พร้อมที่จะมีความสะดวกสบายขึ้น การนั่งของเรา เราก็
จะนั่งได้นาน เพราะเรามีการเปลี่ยนแปลง สำหรับคนที่นั่งอยู่กับ
พื้น ถ้าคนที่นั่งห้อยแข้งห้อยขา เออ อันนั้นมันสบาย คือเรานั่ง
อย่างไรมันก็นั่งได้ คือนั่งฟัง จะยืนฟังก็ได้ จะเดินฟังก็ได้ แต่ก็
ห้ามนอนอย่างเดียว เพราะนอนฟังนะมันกลัวหลับ กลัวมันจะ
หลับ

แต่นั่งนั้นได้ ยืนนั้นได้ เดินนั้นได้ เรียกว่าเปลี่ยนอิริยาบถ
เพื่อทำความสบายให้แก่ตัวเอง เพื่อเป็นการไม่บังคับ เพื่อยังจิต
ของเราให้เกิดความพอใจ พอใจในการกระทำก่อนสำหรับ
เบื้องต้น เราจะไปเร่งบังคับที่จะให้มันเป็นไปอย่างที่เรานึก ที่เรา
คิด หรือเรามีความอยาก คืออยากให้มันเป็น เห็นท่านเป็น
อรหันต์ ก็คิดอยากว่าจะเป็นอรหันต์ เห็นท่านว่าเป็นโสดาบัน ก็

คิดอยากจะเป็นโสดาบัน เมื่อเรามันยังไม่พร้อม มันก็เป็นไปได้
ยาก

แต่ถ้าเราจะเป็นจริงๆ ใ้เราก็ไม่รับสภาพสิ่งที่เราอยากจะเป็นอีก อย่างจะให้มันเป็นโสดาบัน เป็นพระอรหันต์บุคคลที่ว่าจะละกิเลส ละสังกัทยทริ วิจิกิจจา สิลพตปรรมาส ก็คือละกิเลส มันก็ไม่รับอีกและมันก็ไม่ยอมละ คือเราก็ไม่ยอมรับสภาพอย่างที่เราอยากได้ แม้แต่อรหันต์ เราก็ถือว่าเป็นของประเสริฐ และเป็นสิ่งที่อันประเสริฐยิ่ง ซึ่งเราปรารถนากันอย่างยิ่ง ในพุทธศาสนาของเรานี้ก็ไปสู่สุดยอดเอาตรงที่พระอรหันต์นั่นเอง แม้แต่เรามากราบ มาไหว้ ก็กราบไหว้ถึงพระอรหันต์นั่นเอง ก็ถือว่าพระอรหันต์นั้นสุดยอด ยอดของเราชาวพุทธ เราก็มีความเลื่อมใสและศรัทธาอย่างยิ่ง เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่จะให้เราเป็นอรหันต์ ก็คิดว่าจะเป็นยาก

ที่จะเป็นยากก็เพราะอะไร ก็ความหวังของเรามันสารพัด ไม่ใช่เราจะตัดเอาง่ายๆ เหมือนอย่างคำที่ครูบาอาจารย์ที่ท่านได้แสดงไป แต่ละท่านละองค์ที่เราได้ยินได้ฟังมา ที่ว่า ละ หรือว่า

เล็ก หรือว่าถอนจากกิเลส จากความห่วง รู้สึกว่ามันเป็นของที่ทำ
ทำได้ยาก สำหรับเราปุณฺณ เพราะถ้าจะเป็นจริงๆ เราก็ไม่
ยอมรับ ก็เพราะมันยังมีความเสียดายอยู่ ความเสียดายนี้มัน
ไม่ใช่ของที่จะละได้ง่ายๆ และไม่ใช่ของที่จะตัดได้ง่ายๆ เป็นของ
ที่ลำบากอย่างยิ่ง เหลือวิสัยของมนุษย์ เหมือนอย่างพวกเรานี้
แหละ ก็เป็นของที่เหลือวิสัยของพวกเราอยู่ คือไม่สามารถที่จะ
ตัดหรือว่าที่จะละอะไรทั้งหมด เพื่อความเป็นอรหันต์ มันยาก

แต่สำหรับความอยากนั้นนะมันอยาก อยากเป็นและก็อยาก
ได้ อยากให้เกิดอยากให้มี มันเป็นเรื่องของความอยาก เพราะ
ถือว่าเป็นความดีสำหรับครูบาอาจารย์ที่ท่านได้บรรลุธรรมมา
ท่านก็มาเล่ากล่าวอะไรให้ฟังในเรื่องคุณธรรม เราก็เห็นดีและมี
ศรัทธาและก็มีใจพอใจ แล้วก็เกิดความอยากได้ ก็คิดว่าจะ
ให้มันได้ อยากให้เป็นเหมือนอย่างครูบาอาจารย์ เป็นแต่เพียง
ความอยากและความนึกเฉยๆ อันนั้นยังเชื่อไม่ได้ อันนี้มันเป็น
เรื่องของกิเลส

กิเลสของเราเนี่ยมันเชื^๑อยาก คือมันเอาแน่นอนอะไรกับมัน
ไม่ได้ แต่ละวัน แต่ละชั่ว^๒โงม มันคิดไปได้ร้อยแปดพันประการ
ความอยากก็สารพัดนะมันจะอยาก เวลามันเดือดร้อนมา ก็
สารพัดที่จะต้องทุกข์ แล้วก็คิดจะหนี ก็ไม่รู้ว่าจะหนีทุกข์ก็จะหนี
อย่างไร ก็จะไปหนีเอาระยะไกลๆ ก็ในขณะที่มันประสบ
เหตุการณ์บางอย่างอันซึ่งมันเกิดขึ้นเฉพาะหน้า มีเรื่องราว
บางอย่างซึ่งมากระทบแล้วก็ทำให้จิตของเราเนี่ยระทมทุกข์
ขึ้นมา ทำให้น้ำมูก น้ำตาไหลออกมา ร้องกรร้องไห้ เสียอก
เสียใจ ระยะนั้นแหละอยากนะ อยากหนีแหละ อยากเป็นอรหันต์
อยากพ้นทุกข์

แต่เราจะไปอยากในระยะไกลๆก็คิดว่ามันคงจะเป็นไปได้
ยาก ถ้าจะเอาไกลๆมันได้อย่างนั้น ก็แสดงว่ามันง่ายเกินไป ใ^๓
ความง่ายอย่างนี้แหละมันไม่ได้สมประสงค์ และมันไม่ได้เหมือน
อย่างความคิดของเราซึ่งคิดขึ้นมา มันไม่ใช่เป็นของง่าย มันเป็น
เรื่องของกิเลส ก่อนที่เราจะมาบำเพ็ญภาวนากระทำจิตใจของ
ตัวเองให้มีความสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิเนี่ย เราจะต้องมาเข้าใจใน

เรื่องของกิเลสของตัวเองแต่ละคนเสียก่อน ว่าเราทุกคนมัน
พร้อม กิเลสของเราน่ะมันพร้อมทุกคน เจ้าโลก เจ้าโกรธ เจ้า
หลง เจ้าอวิชชา เจ้าตัณหา เจ้ามานะ เจ้าทิฐิ เจ้ากรรม เจ้าเวร
มันพร้อมสมบูรณ์อยู่แล้ว

ทีนี้กิเลสทั้งหลายเหล่านี้แหละต่อเมื่อมันดีอยู่ภายในหัวใจ
ของเรา ถ้าเราไม่รับทราบ ไม่รับรู้และก็ไม่รู้เรื่องแห่งกิเลสของ
ตัวเองเสียก่อนเล่า ทีนี้เราจะไปภาวนาอย่างไรได้ ภาวนาก็เอา
แต่ธรรมะอย่างเดียว และธรรมะนั้นมันอยู่ที่ไหนแหละ และใคร
แหละจัดสรรไว้ให้เรา ว่าเราจะต้องการเอาธรรมะ และมันอยู่
ตรงไหนธรรมะ เราก็จะมุ่งเอาแต่ธรรมะ แต่เรื่องของกิเลสนะ มัน
เห็นด้วยหรือเปล่า มันไม่ได้ยอมรับนะ มันไม่ได้ยอมรับสภาพ
ความเป็นศีลและเป็นธรรมอะไร มันมีแต่เรื่องขัด

อย่างที่เรานั่งภาวนาพึ่งเทศน์อยู่ในขณะนี้แหละ
แม้กระทั่งถึงครูบาอาจารย์ชั้นผู้ใหญ่คือเถระ ท่านก็ได้แสดงและ
ท่านก็ได้พูด ได้กล่าวได้เล่ามาให้พวกเราฟังกันแล้ว แต่ว่าสภาพ
ของจิตเรานะ สภาพของกิเลสมันยอมรับหรือไม่ มันเห็นด้วย

หรือไม่ ว่าเป็นความจริง และความจริงที่ท่านได้พูดและได้แสดง
ออกไปนั้น และมันจะยอมทำตามอย่างนั้นได้หรือไม่ ก็เลสมัน
ไม่ได้ยอมนะ แต่มันฟังนะ มันฟังได้แต่มันก็ไม่ยอมรับสภาพคือ
ความเป็นจริง เหมือนอย่างที่ท่านแสดงซึ่งความเป็นจริงออกมา
ให้พวกเราฟัง

แต่บรรดากิเลสนะมันขัดข้องอยู่ตลอดมา ทั้งที่เราจะ
ต้องการให้ไปสู่เส้นทางแห่งความสงบ แล้วมันคิดว่าสงบหรือไม่
เราจะประคับประคองให้อยู่กับความเป็นพุทโธ แล้วมันจะอยู่กับ
พุทโธหรือไม่ แล้วมันก็ขัดกันอยู่ ถ้าเราว่าพุทโธไปคำสองคำ แต่
เรื่องอื่นๆมันเข้ามากก็ไม่รู้ว่ากี่คำ มันลบเลือนกันไปหมด มันลบ
ล้างกันไปในตัวเอง นี่มันไม่ยอมรับก็เพราะอะไร เราก็ควรจะ
รับทราบมันบ้าง นักภาวนาทั้งหลายผู้สนใจในข้อปฏิบัติ มันเรื่อง
อะไร ก็มันเรื่องของกิเลสนั่นแหละ ก็คือกิเลสนั่นนะ

ถ้าเรานั่งภาวนาลงไป ถ้าเรามีความสงบบ้างและก็มีบางสิ่ง
บางอย่างซึ่งมันปรากฏภายในจิตอันที่มันมีความสงบนั้น ที่มัน
แสดงออกมาให้เราเห็น ซึ่งมันบอกยี่ห่อว่ามีความสงบในตัว สิ่ง

ที่มันแสดงออกมาปรากฏเป็นภาพหรือว่าเป็นนิมิตชั่วประเดี๋ยว
ประเดี้ยวหรือว่าได้นานก็ดี สิ่งเหล่านี้แหละมันก็ล้วนแล้วแต่เป็น
กิเลส ก็ตัวของกิเลสทั้งนั้นที่มันมาแสดงให้เห็น เพราะอะไร เรา
จึงไปเห็นกิเลส ก็เรานั่งภาวนาก็หากิเลส ก็เพราะกิเลสมันมีอยู่
แล้ว ก็จะมาให้มันเห็นกิเลส แล้วมันจะไปเห็นอะไร แล้วจะไป
เห็นธรรมะ อ้าว ธรรมะมันอยู่ตรงไหน แล้วมันเป็นอย่างไรคือ
ธรรมะ ตัวธรรมะมันเป็นอย่างไร เราก็ไม่รู้อีกแหละ

แต่ก็มีการกระทำและก็อยากทำ และก็อยากภาวนา ใครก็
อยากภาวนา ได้ยินได้ฟังครูบาอาจารย์ท่านมาแสดงชี้แจงบอก
ในเรื่องธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในข้อปฏิบัติ อ้าว
ก็เกิดศรัทธา แล้วก็อยากปฏิบัติ แต่เมื่อปฏิบัติแล้ว อะไรมันจะ
เกิดขึ้นในการปฏิบัตินั้น และมันจะเป็นไปได้อย่างรวดเร็วเหมือน
อย่างครูบาอาจารย์ท่านเทศน์หรือไม่ มันไม่ได้เป็นไปได้ง่าย
เหมือนอย่างนั้น คำว่า ละ คิดว่าจะละให้มันไปเลยเถอะ ตัดไป
เลย มันไม่ได้ มันไม่เหมือนครั้งพุทธกาล

ถ้าครั้งพุทธกาลนั้น องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเมื่อ
พระองค์ไปแสดงให้แก่ท่านผู้ใดเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้งก็
ย่อมสำเร็จ ถ้าอย่างต่ำก็โสดาบัน ถ้าอย่างสูงก็เป็นอรหันต์
อย่างพระองค์แสดงให้พระยสะ ครั้งแรกก็เรียกว่าโสดาบัน พอ
แสดงครั้งที่สอง พระยสะ ก็ได้พิจารณาไปตามกระแสธรรมคำ
สอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดญาณปัญญาขึ้น
ในขณะนั้น แล้วก็สำเร็จง่าย ๆ สำเร็จอยู่ข้างหลังของพระพุทธเจ้า
เสียด้วย พอสำเร็จแล้ว พระองค์ก็รับรองในขณะนั้น ก็มีในครั้ง
พุทธกาลนั้นแหละที่ว่าได้สำเร็จง่าย และได้ฟังแล้ว พอจบธรรม
เทศนาแล้ว ก็ได้สำเร็จพระโสดาบันหรือว่าอรหันต์ง่าย ๆ โดยไม่
ต้องไปปฏิบัติและมานั่งหลับหูหลับตาให้ลำบากเหมือนอย่าง
พวกเราในสมัยนี้

แม้แต่พระภิกษุวัคคีย์ทั้ง ๓๐ ก็ไม่ได้เจตนาที่จะไปฟังธรรม
ของพระพุทธเจ้าด้วย ก็คือวิ่งตามหาหญิงแพศยากันทั้ง ๓๐
แล้วก็ไปเจอพระพุทธเจ้าอยู่ที่ไร่ฝ้าย แล้วพระพุทธเจ้าก็ถามว่า
พวกท่านหาอะไร และก็ยังไม่ถามพระพุทธเจ้า บอกว่าไปเห็น

หญิงคนหนึ่งมานี้ใหม่ ก็ยังไปถามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็
บอกว่าท่านทั้งหลายนี้จะหาคนอื่นดีกว่าหาตนหรือ พวกนั้นก็
ตอบว่าหาตนดีกว่า ถ้าอย่างนั้นท่านก็จงฟัง เราจะแสดงธรรมให้
ฟัง

ภิกษุทั้งหลายก็นั่งส่วนที่ควรอยู่ข้างหนึ่ง แต่แขกนั้นก็คงจะนั่ง
พับเพียบไม่เป็นหรอก ตามคู่อริยาสัยและนิสัยของแขกแล้ว
ความเป็นระเบียบหรือว่าความเรียบร้อยนั้นคงไม่มี อาจจะนั่ง
ยกหัวเข้าทั้งสองข้าง หรือจะนั่งตามสบายๆนั้นแหละ เพราะแขก
มันเป็นอย่างนั้น แต่มันได้นั่งฟัง มันไม่ได้พูดกันนะ มันฟังตั้งใจ
ฟังนะ เงียบหูฟัง ดูรหัสพิจารณาไปตามนิสัยของแขก แต่ท่าน
ทั้งหลายเหล่านั้นมีอุปนิสัยที่จะได้เป็นพระอรหันต์แล้ว พระองค์
ก็ทรงแสดงอนุปฺพฬิกถา ๕ ข้อ จิตใจของท่านทั้งสามสิบนั้นก็
แล้วพระองค์ก็ทรงแสดงอริยสัจทั้ง ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค
พอจบธรรมเทศนาแล้ว ท่านทั้งสามสิบนั้นจะบรรลุมาหมด
ตั้งแต่โสดา สกิทาคา อนาคา อรหันตาเรียบร้อย

พระพุทธเจ้าพระองค์ทรงทราบโดยวิถีจิตของพระองค์ โดย
พระญาณของพระองค์ เพราะพระองค์ทรงทราบโดยพระญาณ
สามารถที่จะรู้ได้หมดว่าจิตของคนจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จ
พระองค์นั้นทราบ เมื่อพระองค์มองด้านจิตใจของท่านทั้ง ๓๐
แล้ว ก็ว่าสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ท่านทั้ง ๓๐ นั้นก็ยอมเป็นลูก
ศิษย์และหาตนได้พบแล้ว และก็เจอตนของตนเองแล้ว แล้วจะ
ไม่ตามใครอีก

แล้วก็ขอประทานอุปสมบท พระองค์ก็ทรงอุปสมบทให้ทั้ง
๓๐ แต่ไม่รู้เอาผ้าสบงจีวร ผ้าไตรมาจากไหน ไม่รู้ แต่พระองค์ก็
ทรงอนุญาตอุปสมบทให้ท่านทั้ง ๓๐ นั้น ท่านจงเป็นภิกษุมา
เถิด ธรรมวินัยของเราได้กล่าวไว้ดีแล้ว ท่านจงประพฤติ
พรหมจรรย์เถิด นี่เรียกว่าบวชผู้ที่สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว
ไม่ได้กล่าวว่าท่านจงประพฤติพรหมจรรย์เพื่อสิ้นทุกข์เถิด ไม่ได้
กล่าวเพราะท่านสำเร็จแล้ว ท่านทั้ง ๓๐ ก็เป็นภิกษุโดยสมบูรณ์
เป็นพระโดยสมบูรณ์ แล้วพระองค์ก็ส่งไปประกาศพระศาสนา
และคนละทีละทาง ไม่ให้ไปซ้ำกัน

นั่นแหละสมัยครึ่งพุทธกาล เรียกว่าได้สำเร็จง่าย แต่เราสมัย
นี้ฟังแล้วก็ฟังเล่า ฟังกันอยู่นั่น ฟังจนเบื่อ จะเทศน์ไปมากก็กลัว
จะเบื่อเหมือนกัน เพราะมันฟังมาก แต่ว่าจะเอาความสำเร็จ
นั้นนะ ก็ไม่รู้ว่าจะเอาสำเร็จอะไร แล้วความสำเร็จนั้นคืออะไร
ถ้าเราจะมาเอาสำเร็จในการที่เราจะมาฟังในปัจจุบัน ถ้าจะได้
สำเร็จเป็นอรหันต์จริงๆ ถ้าไม่กลับบ้านเดี๋ยวก็เกิดเดือดร้อนอีก
หละ ไ้ทางบ้านก็จะเดือดร้อนอีกหละ ก็เพราะอะไร ก็เพราะไม่
กลับบ้าน เราก็เพียงแต่ว่ามาบวช บวชชั่ววันหนึ่งกับคืนหนึ่ง
หรือว่าสองวันกับสองคืน ก็เพื่อมันสำเร็จในขณะนี้หละ ไม่กลับ
เดี๋ยวก็เกิดโทษอีก อันนี้มันก็ยาก

เพราะฉะนั้นไ้ความคิดของกิเลสนั้นนะ เราก็อย่าเพิ่งไปเชื่อ
มันง่าย ให้รู้จักลีลาของจิต และลีลาของกิเลสบ้าง และรู้จัก
อุบายของกิเลสบ้าง เค้าเรียกว่ามารยาสาไถ หรือว่าเจ้าเล่ห์ มัน
สารพัดเล่ห์เหลี่ยมของมัน เราจะประคับประคองให้มันไปในทาง
ที่ดี ประคับประคองให้มันไปในทางความสงบ มีพระพุทธรเจ้ามี
ฐานที่รองรับ มีพระพุทธรเจ้าที่จะรองรับหัวใจเราอยู่ แต่มันยอม

ไปซะเมื่อไหร่ จะให้ไปหาพระพุทธเจ้าและจะเอาพระพุทธเจ้า
เข้ามากล่าวเท่านั้นนะ มานึกเท่านั้น มันไม่ได้ยอม มันเอาเรื่อง
อะไรมาคิดก็ไม่วู้ คิดไปไม่เข้าเรื่องเข้าราว

บางทีมันก็คิดนิทานว่ากล่าวคนอื่น หาว่าคนนี้ผิดอย่างนั้น
คนนี้ถูกอย่างนี้ ไปหละ เลยกกลายเป็นเรื่องของคนอื่นไป แล้วก็
ไปเอาผิดของคนอื่น แล้วก็ไปเอาถูกกับคนอื่น ทั้งๆที่ว่าตัวเองนะ
มันผิดอยู่ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แต่ยังไปเอาผิดคนอื่น ผิด ๑๐๐
เปอร์เซนต์คือผิดอย่างไร ก็ให้อยู่กับพุทโธ ก็ให้อยู่กับ
พระพุทธเจ้า แต่มันทำไมถึงว่าไปเอาเรื่องอื่นเข้ามาคิด ทำไมถึง
ไปคิดเรื่องอื่น และไปเพ่งโทษคนอื่น และไ้เรื่องของตัวเองซึ่ง
มันเดือดร้อนอยู่ในตัวเองหละ มันทำไมหละถึงไม่วู้ และมันทำไม
มันถึงจะไปรู้เรื่องคนอื่น และมันผิดหรือมันถูก

แทนที่มันจะเข้าไปสงบอยู่กับสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าซึ่ง
พระองค์นั้นรอคอยเราอยู่แล้ว คือพระองค์นั้นนะคอยที่จะไป
รองรับเราอยู่ที่หัวใจแล้ว แต่เรานั้นนะทำไมหละ เราไม่เข้าไปหา
ท่าน แล้วดันออกไปข้างนอก ไปเที่ยวอยู่ในกลางทะเลลงทะเลโน้น

ล่องเรือล่องแพอยู่โน่น พุทโธอันที่มีอยู่ในหัวใจของเรานี้ก็ทำไม
หละไม่เข้าไป และทำไมไม่ไปหา แล้วดันไปหาอะไรพระพุทธรเจ้า
อยู่กลางทะเลหรือกลางอากาศ แล้วมันไปทำไม นั่นหละมันผิด

ไอ้ที่มันถูก ก็เราจะต้องมุ่งเข้าไปหาองค์พระสมเด็จพระผู้มี
พระภาคเจ้า ก็คือหัวใจของเรา เราก็ตรงเข้าไปสิ **สุปฏิปันโน** ก็
คือเป็นผู้ปฏิบัติดี ก็เดี๋ยวนี้เราก็ปฏิบัติดีแล้วไม่ใช่หรือ เราเอาคุณ
ของพระอริยสงฆ์มาใช้มิใช่หรือ เอามาปฏิบัติมิใช่หรือ สุปฏิปัน
โนก็คือการปฏิบัติดี ปฏิบัติอย่างไรหละปฏิบัติดี ก็นั่งขัดสมาธิ
หละ ขาขวาทับซ้าย แล้วมือขวาทับมือซ้าย แล้วก็ตั้งกายของเรา
ก็ตรง หลังตา อันนี้เราปฏิบัติดีแล้วนะ เป็นสุปฏิปันโน คือไม่ได้
ทำบาปทำกรรม ไม่ได้ทำความชั่วอะไรเลย สิ่งที่เราไม่ได้กระทำ
ชั่วในทางกายและทางวาจาของเราก็ไม่ได้พูด และก็ไม่ได้เอะอะ
โวยวายอะไร เราอยู่ด้วยความเงียบ หรือความสงบภายนอก อัน
นี้เรียกว่าสุปฏิปันโนในเบื้องต้น

เราปฏิบัติดีตามคุณของพระอริยสงฆ์ หรือตามคำสอนของ
พระพุทธรเจ้าซึ่งพระองค์นั้นมอบให้กับพระอริยสงฆ์ทั้งหลาย

ได้แก่สุปฏิปันโน คือเราได้มาปฏิบัติดี นับตั้งแต่เรามีเจตนาจากบ้านมา ที่จะมาขอบวชเป็นพราหมณ์ชั่วครั้งชั่วคราว ใจเจตนาตัวนั้นก็เรียกว่าเจตนาดี ใจความเจตนาดีนั้นแหละมันก็เป็นสุปฏิฯนะ คือการปฏิบัติดีแล้ว และเราก็ได้มาทำกายของเรา นั้นยอมรับสภาพความเป็นศีลเป็นธรรม คือเรามายอมรับเอาความเป็นศีลเป็นธรรม คือมารับศีล แล้วก็มาปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างนี้มันก็ถือว่าเป็นสุปฏิปันโน สุปฏิปันโนของพวกเรา

แต่สุปฏิปันโนของพระอริยเจ้าทั้งหลายนั้นนะ ท่านได้ปรินิพพานไปแล้ว ท่านไม่ได้มาเกี่ยวข้อง ท่านไม่ได้มายุ่งอะไรกับเรา อันนี้มันเป็นเรื่องของพวกเราที่จะนำเอาสุปฏิปันโนมาเป็นสมบัติของเราชาวพุทธทั้งหลาย ที่เราจะต้องเอามา เอามาปฏิบัติ ก็ต้องปฏิบัติกันอย่างนี้แหละ อย่างที่เราได้พากันปฏิบัติ นี่ก็เรียกสุปฏิปันโน คือความปฏิบัติดีในเบื้องต้น

เมื่อเราปฏิบัติดีในเบื้องต้นแล้ว อันดับต่อไป **อุสุปฏิปันโน** อุสุปฏิปันโนนี้ก็ตรงเข้าไปสี่ ตรงเข้าไปไหนหละ ตรงเข้าไปทรวงอก ตรงเข้าไปหน้าอก ตรงเข้าไปข้างใน อย่าตรงออกนอก นี่

เรียกว่าอุชุปฏิปันโน ตรงเข้าไปหาเนีย หาพุทโธ พระพุทธรเจ้าอยู่
ข้างใน! ก็อุชุปฏิปันโนก็ตรงเข้าไปนี่สิ จะไปตรงไปไหนหละ ถ้า
ตรงไปข้างนอกมันก็ไกลไปสิ ก็นับวันที่จะต้องไกลหละถ้าเราตรง
ไปข้างนอก เราต้องตรงเข้าไปนี่ ตรงเข้าไปอยู่ข้างในนี้ พระอริย
สงฆ์ทั้งหลายนะท่านก็คอยเราอยู่ข้างใน

นี่อุชุปฏิปันโน ให้เราตรงเข้าไปนี่ ตั้งแต่ปลายจมูก ตาม
ลำคอแล้วผ่านเข้าไปในทรวงอก ตรงเข้าไป ตรงออกมา ตรงเข้า
ไป ตรงออกมาให้ตรงอยู่แค่นี้ นี่เรียกว่าอุชุปฏิปันโน คือเป็นผู้
ปฏิบัติตรง ตรงเข้าไปหาพระพุทธ ตรงเข้าไปหาพระธรรม ตรง
เข้าไปหาพระสงฆ์ ให้ตรงเข้าไปตรงนี้นะ ไม่ใช่ว่าตรงไปที่อื่น

เราจะไปยกให้แต่พระอริยเจ้า เป็นสมบัติของพระอริยเจ้า
เป็นสมบัติของพระอรหันต์ก็พระอรหันต์ ท่าน
ทั้งหลายเหล่านั้นท่านจะมาเกี่ยวข้องอะไรหละ ท่านไม่ได้มายุ่ง
เกี่ยว ท่านสำเร็จแล้ว ก็ท่านปรินิพพานไปแล้ว ท่านจะมายุ่ง
อะไรกับพวกเรา แล้วท่านจะมาห่วงอะไรกับเรา แล้วท่านจะมา
ห่วงอะไรหละ ก็สมบัติอันที่ท่านวางเอาไว้ที่ท่านได้แล้ว ท่าน

ไม่ได้หวัง ท่านก็ไม่ได้หวัง และท่านก็ไม่ได้ยึดมั่น และท่านก็ไม่ได้ยึดมั่นว่า “เป็นของๆเรา ท่านทั้งหลายจะเอาไปใช้ไม่ได้” ไม่ได้ว่า

ท่านได้มอบหมายให้พวกเราแล้ว เราจะตรงมัย ตรงเข้าไปหาศีล ตรงเข้าไปหาธรรมมัย ตรงเข้าไปหาความสงบมัย ตรงเข้าไปหาความเป็นสมาธิมัย เราก็ควรจะตรงเข้าไปนี้ อย่าตรงออกไปข้างนอก ถ้าใครอยากเห็นพระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหลาย อย่าไปมองไกล ถ้ามองเข้าไปในหัวใจของตัวเองแล้ว นั่นแหละเราจะรู้ว่าพระอริยสงฆ์เจ้า แม้กระทั่งถึงองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ก็ต้องคอยเราอยู่ตรงนั้น เราก็จะได้เห็นหมด เห็นพระพุทธเจ้าแล้วมันก็ต้องเห็นพระธรรม เมื่อเห็นพระธรรมแล้วมันก็ต้องเห็นพระสงฆ์ เพราะเราตรงเข้าไป

เมื่อเราตรงเข้าไปแล้ว มันก็เป็นญายะ (ญายปฏิบัติโน) ญายะมันอยู่ตรงไหนแหละ คือความเป็นธรรม อะไรมันจะเป็นธรรม ถ้าไม่ใช่ห้วงอกหัวใจของเราแล้ว แล้วอะไรจะเป็นธรรม ก็เดี๋ยวนี้มาปฏิบัตินะ เพื่ออะไรเป็นธรรม เอาอะไรเป็นธรรม จะ

เอาดินฟ้าอากาศหรือเป็นธรรม จะเอาวัดหรือเป็นธรรม จะเอา
วิหารนี้หรือเป็นธรรม มันไม่ใช่ เราไม่ได้หาอย่างนั้น เราจะไปหา
อะไรอย่างนั้นนะ เราใช้มันอยู่แล้ว อันนี้มันเป็นของภายนอก

เราจะหาธรรมะคือสิ่งที่ไม่ใช่เป็นวัตถุ ดินก็ไม่ใช่ น้ำก็ไม่ใช่
ลมก็ไม่ใช่ ไฟก็ไม่ใช่ อะไรก็ไม่ใช่ทั้งนั้น เราพากันมาปฏิบัตินะ
ไม่ใช่ว่าจะเอาลมเป็นธรรม ไม่ใช่ว่าจะเอาน้ำเป็นธรรม เอาดินเป็น
ธรรม เอาอากาศเอาอะไรเป็นธรรมะ ถ้าจะมาปฏิบัติให้อย่างนั้น
เป็นธรรมะ ก็จะมานั่งให้มันปวดแข้งปวดขาทำไม มานั่งให้มัน
ปวดแข้งปวดขาทำไม มันนั่งให้มันเจ็บหลังเจ็บเอวทำไม แล้วจะ
มาทรมานตัวให้มันลำบากทำไม ก็จะให้เอาสิ่งนั้นนะมาเป็น
ธรรมะ ถ้าไม่หวังเอาหัวใจตัวเองเป็นธรรมะแล้ว แล้วเราจะมา
ปฏิบัติกันหรือ

ที่เรามาปฏิบัติอยู่เดี๋ยวนี้ก็คือมุ่งหวังเอาหัวใจของตัวเอง
นั้นนะเป็นธรรมะ มาปรับปรุงจิตของตัวเองนั้นให้มีธรรมะ และ
ให้เกิดขึ้นซึ่งธรรมะ และให้เป็นธรรมะ นั้นมันก็เป็นญายะ ญา
ยะนะมันอยู่ตรงไหน มันอยู่ตรงนั้นไม่ใช่หรือ ก็ตรงที่เราต้องการ

เนี่ย ต้องการธรรมะเนี่ย เพราะธรรมะมันอยู่ตรงนี้ เราจึงตรงเข้าไป เข้าไปก็เข้าไปเพื่อธรรมะ เพื่อหาธรรมะ แล้วธรรมะมันอยู่ตรงไหน

เราก็เข้าใจว่าแต่ “ธรรมะอยู่ที่ใจๆ” ถ้าเราไม่ปรุงจิตและปรุงใจของเราให้เป็นธรรมเสียก่อน แล้วธรรมะอะไรหะจะไปอยู่ในใจได้ มันก็มีแต่กิเลส ที่เรามาปรับปรุงจิตใจของตัวเองนั่นให้มีความสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิซึ่งเราจะตรงเข้าไปนี้ อันนี้เรียกว่า **ปรุงจิต ปรุงใจของตัวเองให้เป็นธรรมะ เรียกว่าให้ญาณะ** ญาณะ นะมันเกิดขึ้น ญาณะมันจะเกิดตรงไหนหะ ถ้าไม่เกิดในหัวใจและถ้าไม่มีในหัวใจแล้วมันจะเป็นญาณะที่ไหนหะ และจะไปเป็นธรรมะที่ไหน

ถ้าธรรมะนอกหัวใจหะมันมีความหมายอะไรกับเรา และมันมีความหมายอะไรกับใจ มันไม่ได้มีความหมายนะถ้าธรรมะนอกหัวใจแล้ว ต่อเมื่อเราแตกดับหรือว่าเราตาย และก็ธรรมะอยู่ตรงนั้น หัวใจอยู่ตรงนี้ ก็เมื่อตายแล้วมันจะวิ่งเข้าไปหากันนั้น หรือ มันไม่ได้ใช้อย่างนั้น เค้ามารับปรุงหัวใจของเราให้ให้เป็น

ศีลและเป็นธรรม และให้มีธรรมะ ให้เป็นญายะขึ้นมามากภายใน
ตนเอง

เราจะมาเจริญกรรมฐานบทไหนก็ตาม ข้อไหนก็ตาม ๔๐
ทัศน์ก็ตาม เท๋าไรทัศน์ก็ตาม มันก็มุ่งหวังเอาหัวใจของเรานะ
เป็นญายะ เป็นธรรมะ ไม่ใช่ว่าจะเอาหัวใจของเรานะไปเป็น
กรรมฐาน และกรรมฐานนั้นคืออะไร กรรมฐานนั้นเราจะถือว่า
คือพระกรรมฐานนั้นหรือ พระกรรมฐานนั้นหรือเป็นกรรมฐาน
มันก็ไม่ใช่อีกหละ กรรมฐานนั้นคือใคร กรรมฐานก็คือพวกเรา
ทั้งหมดนั้นหละ คนทั้งโลกนะเป็นกรรมฐาน **กรรมฐาน ๕** มัน
อะไร มันก็เกสา มันก็โลมา มันก็นขา มันก็ทันตา มันก็ตใจ ที่นี้
เรามีมัยหละ เกสาเราก็มี โลมาเรามีมัย ก็มี นขาหละ เล็บเราก็มี
ทันตาหละ ฟันเรามีมัย ก็มี ตใจ หนึ่งหละ ก็หนึ่งเรามันก็มี

ที่นี้กรรมฐานนะนะมันจะไปอยู่กับพระกรรมฐานนั้นหรือ มัน
ไม่ได้ใช้อย่างนั้น กรรมฐานนะมันอยู่กับทุกคน คนทุกคนนะมัน
เป็นกรรมฐาน คือมันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกระทำความดี อาศัย
กรรมฐานนี่เป็นที่ตั้ง ตั้งแห่งการกระทำงานเพื่อจิตของเราที่จะ

ได้มาทำงานอยู่ในกรรมฐานคือฐานที่ตั้ง เมื่อเราทำได้แล้ว ไม่ใช่
ว่าเราจะเอากรรมฐานนี้ไปด้วย จะไปสวรรค์ก็ดี จะไปนิพพานก็
ดี ใครหละบอกเอากรรมฐานไป จะหอบหิ้วเอากรรมฐานไป มัน
ไม่ใช่

ท่านให้เอาสิ่งเหล่านี้มาพิจารณา มาดูว่าเป็นของ
ปฏิภูลน่าเกลียดโสโครก แล้วพิจารณาให้มันลึกซึ้งเข้าไป อะไร
มันเป็นของที่มั่นคง และตลอดถึงความสวยงาม ความดี
ความเด่น มาพิจารณาในรูปกรรมฐานนี้แล้ว ใจเจ้าของผู้ครอง
กรรมฐานนั้น มันจะได้เกิดความเบื่อหน่าย เพื่อความเบื่อหน่าย
ของกรรมฐาน ที่ว่าให้มาพิจารณากายคตาสติ พิจารณา
ร่างกายของตัวเองเป็นอย่างนั้นๆ ก็ไม่ใช่ว่าจะเอาร่างกายนะไป
พระนิพพาน ไปอ้างพระนิพพาน แม้แต่สวรรค์เค้าก็ไม่ได้เอานะ
ไม่ว่าแต่ นิพพานนะ สวรรค์เค้าก็ไม่ยอมรับ ไม่ได้เอาไปทั้งนั้น

แต่ก็หากเป็นฐานที่ตั้งแห่งการทำความดีเพื่อความที่จะ
เป็นไปแห่งพระนิพพาน ก็คือต้องละกรรมฐานทั้งหมด จะ
กรรมฐานชนิดใดก็ตาม ละให้หมด มารู้ให้หมด มาเห็นให้หมด

และเข้าใจให้หมด กรรมฐานเหล่านี้ตกอยู่ในความเป็นอนิจจัง
ทุกขัง เป็นทุกข์ทั้งนั้นเป็นอนัตตา ตลอดถึงความไม่สวยไม่งาม
ทั้งที่เป็นของปฏิกูลน่าเกลียด

พิจารณาได้มัย พิจารณาว่ากรรมฐานเป็นของน่าเกลียด มัน
ไม่ได้ชักคน มันมีแต่ความสวยความงามกันทั้งนั้น คิดแล้วก็สวย
ก็งาม เอ้า เกิดความรักความชอบในกรรมฐานนั้นอีก ทีนี้จะไป
ละกรรมฐานมันก็เลยละไม่ลง ตกลงก็อยู่ในกรรมฐานนั้น
กรรมฐานก็พาเกิด พาเป็น พาตาย พาทุกข์ พายากลำบาก มันก็
ของเก่านี้อะ มากี่มากรรมฐานของเก่า เผลาก็เผลากรรมฐานของ
เก่า ไปก็ไปเอากรรมฐานอันเก่า ก็ไปพิจารณากรรมฐานอันเก่า
มันก็ไม่ได้อีกเพราะมันไม่ได้เข้าใจ

ท่านให้ละ พระพุทธเจ้าไม่ให้เอาทั้งนั้น แม้พระองค์ท่านก็
ไม่ได้เอาสังฆารของพระองค์ไปด้วย พระวรกายของพระองค์ก็
ไม่ได้เอาไปด้วย เขาเอาไปถวายพระเพลิง อยู่กรุงกุสินารา ท่าน
ก็ทิ้งเอาไว้นั้นนะ จะเอาไปไหนก็เอาไปเถอะ ทำยังก็ทำไปเถอะ
ข้าไม่ได้หวังแล้ว พระอริยสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าก็

เหมือนกัน ไม่ได้เอาอะไรไปด้วย ท่านทั้งหมดและท่านวางหมด
ท่านไม่ได้เอาทั้งนั้น นั่นนะกรรมฐานนะ

เราอย่าไปยกให้พระกรรมฐาน ตัวของเรา ทั้งหญิง ทั้งชาย
ทั้งเฒ่า ทั้งแก่ ทั้งเด็ก ทั้งเล็ก ทั้งหนุ่ม ทั้งสาว พระเล็กเณรน้อย
พระเล็กพระแก่อะไร พระกรรมฐานทั้งนั้น แต่เราจะทำกรรมฐาน
นี้ให้เป็นประโยชน์ยังงี้ นั่นแหละ **ญายปฏิปันโน** ก็จะเข้าไป ก็
เข้าไปตั้งใน**กรรมฐาน** แล้วมันก็จะไปดูกรรมฐานนี้แหละ
กรรมฐานข้างในมันมีอะไร มีตัมมีไต มีไส้มีพุง มีน้ำเลือด
น้ำเหลือง มีอาหารใหม่ อาหารเก่า มีสารพัด นั่น! นี่แหละเข้าไป
หากรรมฐาน ญายะนี้เข้าไปหากรรมฐาน ก็กรรมฐานนี้ **ความ**
เป็นกรรมฐาน ความรู้กรรมฐาน ความเห็นในกรรมฐาน
นั่นแหละเป็นญายะ นั่นแหละเป็นธรรมะ

เมื่อได้ธรรมะ ได้ความรู้ ปัญญาขึ้นมาแล้ว ใจเจ้าของผู้
ครองสังฆารมานะ มันก็เลยสลัด สละกรรมฐาน เมื่อสละ
กรรมฐานแล้ว ทิ้งไปแล้ว มันก็เลยเป็น**สามิจิปฏิปันโน** นั่น มัน
ก็เป็นธรรมดี ธรรมมันก็เป็นชอบ ทำโดยชอบ หรือว่าความชอบ

ธรรม เป็นผู้ปฏิบัติชอบ มันก็ชอบหละสี มันหมดแล้ว มันละ
หมดแล้ว มันทิ้งหมดแล้ว ทิ้งสังขาร ทิ้งรูป ทิ้งนาม

มันไม่ได้ใช้รูปใช้นามอยู่นั้น เดี่ยวก็รูป เดี่ยวก็นาม ก็ว่ากัน
อยู่นี้ นีก็รูป นีก็นาม นีก็รูปธรรม นีก็นามธรรม มันก็ได้แค่ว่า
แล้วว่าแล้วมันไปไหนหละ ก็ไม่เห็นใครไปที่ไหน ก็ได้แต่อ้างอิงกัน
อยู่นั้น อันนั้นก็รูปธรรม อันนี้ก็นามธรรม รูปธรรม นามธรรม ก็ได้
แต่ว่ากัน ไ้ก็เลสมันอยู่ในรูปธรรม นามธรรม มันทำไมไม่ดู เจ้า
โลก เจ้าโกรธ เจ้าหลง เจ้าอวิชชามานะทิจิ ใ้มันหลงไหลอยู่นั้น
มันทำไมไม่ดู แล้วมันทำไม มันจะว่าแต่รูปธรรม นามธรรม

แล้วก็มาว่าแต่คำบริกรรมอยู่นั้นแหละ ว่าแต่ พุทโธ ธัมโม
สังโฆ ว่ายุบหนอพองหนอ สัมมาอรหัง ก็เลยไปอ้างอิงคำบริกรรม
กัน เอาคำบริกรรมมาอ้างอิงว่าคำบริกรรมอย่างนั้นถูก คำ
บริกรรมอย่างนั้นผิด เอาหละ ไปเอาผิดเอาถูกกับคำที่นึกและ
ที่ว่า ใ้หัวใจตัวเองนะมันผิดหละ ผิดจากความสงบนะ ผิดจาก
ความเป็นสมาธิคือความตั้งใจมั่นในกรรมฐาน ความที่จะตรง
เข้าไปหาญาณปฏิปัตติโน ความเป็นธรรม เพื่อจะได้สามมีจิตปฏิปัตติ

โนขึ้นมา แล้วมันไม่ได้ไปคิดไปนึกอะไรเลย เอาแค่คำนึกหรือ
คำพูดคำบริกรรมเท่านั้นมาอ้างกันว่าผิดหรือถูก ทั้งที่หัวใจของ
ตัวเองหาความสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิอะไรไม่มีเลย แล้วก็มาอ้าง
กันเพียงแค่นั้น

กิเลสเนะมันหุ้มอยู่แล้ว ปิดบังอยู่แล้ว เลิกถอนออกจากกิเลส
ไม่ได้ แล้วก็มาสำคัญว่าตัวเองถูก และสำคัญว่าคนอื่นผิด แล้วก็
ไปหาเพ่งโทษคนอื่น นั่น มันนอกกรรมฐานไปแล้ว ทั้งที่ตัวเอง
นั้นหาความสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิ เพื่อจะได้เกิดปัญญาญาณ
หรือว่าความรู้อันที่มันจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ที่จิตของเราจะได้
เกิดธรรมะ เพื่อจะได้เกิดความรู้เองเห็นเองขึ้นมาเนะ คำเรียกว่า
สันติภูมิจิโก ผู้ปฏิบัติดีแล้วก็จะต้องรู้เองเห็นเอง ไฉ่ธรรมะข้อ
นี้แหละมันไม่มีใครได้ แล้วมันมีแต่พูดกัน พูดกันและก็นึกกัน
กัน อันนั้นมันได้ แต่จะให้มันเกิดขึ้นจากจิตจากใจตัวเองจริงๆ
แล้วก็รู้เองเห็นเองขึ้นมาจริงๆ มันไม่มี มันไม่มีเลย

แม้กระทั่งถึงความสงบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แล้วมันก็ยัง
หายาก ที่นี้เราจะเอาธรรมะอันที่มันเกิดขึ้นในตัวเองได้ที่ไหน ที่

เราได้พากันมาว่าว่าสันติภูมิจึง ผู้ปฏิบัติดีแล้วย่อมรู้เองและเห็น
เอง นี่ คำแปลออกมานะ ไม่ใช่ว่าพระพุทธเจ้าจะให้มาว่าอย่าง
เดียว และให้มาสวดอย่างเดียว สวดแล้วก็จะแล้วไป แล้วมันรู้
เองเห็นเองมัย มันก็อย่างเดิม ใ้สวดนะมันสวดได้ แต่สิ่งที่มัน
จะเกิดจะรู้จะมีขึ้นมาด้วยการภาวนาหรือนะมันมีอะไรบ้าง

ที่เราเรียกว่าภาวนา ภาวนานะแปลว่าอะไร เราเข้าใจกัน
ใหม่หละที่วามภาวนาๆ แปลกันได้หรือยัง และความหมายเป็น
ยังง ภาวนานั้นนะแปลว่าทำให้เกิดให้มีขึ้น หรือว่าแปลว่าเจริญ
นั้นหละเขาเรียกว่าภาวนา ความเจริญนั้นนะยังไม่มี และก็ยังมา
ทำความเจริญให้เกิดให้มีขึ้น ความสงบยังไม่มี มาทำความสงบ
ให้เกิดให้มีขึ้น สมานียังไม่มี มาภาวนานั้นนะทำให้เกิดให้มี
สมานีขึ้น ปัญญาไม่มีก็มาทำให้เกิดให้มีขึ้น และก็ให้เจริญขึ้น
นั้นหละเค้าเรียกว่าภาวนา แล้วมานั่งหลับตานั่งขัดสมาธิ ก็เจ็บ
แข็งเจ็บขา ปวดหลังปวดเอวจะเป็นจะตาย ก็ถือว่าตัวเอง
ภาวนา ความหมายก็เลยเอาแค่เจ็บขา ความหมายก็เลยเอาแค่

ปวดเอว ความหมายก็เลยแค่เอาง่วงหลับง่วงนอน นั่น มันไม่ใช่
เอาความหมายแค่นี้

ความหมายของการภาวนานั้นนะ ให้ความเจริญนั้นให้เกิด
ให้มีขึ้น ยังความเจริญให้เกิดให้มีขึ้น เจริญในมรรค เจริญในผล
เจริญในความสงบ เจริญในสมาธิ เจริญในความสุข นั่นแหละเค้า
เรียกว่าภาวนา มาหานั่งเจ็บแข็งเจ็บชาก็หาว่าภาวนา มันว่านะ
มันว่าได้ แต่ผลสำหรับที่จะมารองรับของการกระทำนั้นนะ มัน
ยังไม่มี มันก็มีหรรส มีแบบเจ็บชานะ กับเมื่อย กับรำคาญ กับ
ง่วงนอน อันนั้นมันมี แต่ความเจริญในจิตในใจและความสงบตั้ง
มันเป็นสมาธิอันเป็นที่รับรองของการภาวนา มันไม่มีนะ

ทีนี้เราจะเอาอะไรเป็นสิ่งที่รับรองของการกระทำของพวกเรา
และเราจะเอาอะไรเป็นเครื่องอ้าง ว่าเราได้รับผลอย่างนี้ๆ มันก็
ไม่มี มันได้แต่ยกบุญให้กันเท่านั้นแหละว่ามันเป็นบุญก็ว่าเป็น
บุญไปหมด ไม่รู้ว่าอะไรบุญ บุญยังงี้ก็ไม่ว่า บุญอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้
เหมาให้กันไปเลย คือมันง่าย มันยกให้กันง่ายๆ แต่ส่วนความ
เจริญในทางด้านจิตด้านใจอันซึ่งเราภาวนาที่จะให้มันเกิดและมี

ขึ้นในตัวเอง สงบก็ให้มันสงบจริงๆ สมาธิก็ให้มันสมาธิจริงๆ ให้มันตั้งมั่นจริงๆ

อย่าไปสมมุติว่ามันเป็นชั้นนั้นๆเถอะ ชั้นนั้นชั้นนี้ อย่าไปสมมุติมันเถอะ อะไรก็ปล่อยให้มันลงไปเถอะ มันจะลงไปไหนก็ให้มันลงไปเถอะ เดียวก็ไปสมมุติว่านี่ขณิกะ อ้าว นี่ อุปจาระบ้าง อันนี้อัปปนาบ้าง ก็ไปเอาอยู่นั่นแหละ สมมุติก็นอนอยู่ นั่นแหละ ไม่รู้ว่ามันเป็นหรือไม่เป็นไม่รู้ อัปปนา หรือว่าอุปจาระ หรือว่าขณิก ไม่รู้ทั้งนั้นแหละ มันไปเฝ้าอยู่นั่นนะ วณเวียนอังกนอยู่นั่นนะ ทั้งๆที่จิตของตัวเองไม่ยอมลง ไม่ยอมสงบ

แล้วก็ไปอ้างขณิกะ แล้วก็ไปอ้างว่าอุปจาระ แล้วก็ไปอ้างว่าอัปปนาบ้าง ก็ถ้ามันเป็นจริงๆมันจะไปอ้างอะไร มันไม่ได้वादได้อ้างหรอกถ้ามันเป็นจริงๆ โอ้ มันระวังซะให้ดี มันประทับใจประทับใจของมันเป็นดีที่สุด รักษาตัวมันดีที่สุด เพราะมันดีแล้ว มันรักษาความดีในตัวเอง เหมือนเกลือนั่นแหละรักษาความเค็ม มันไม่อยากที่จะไปवादไปอ้าง มันไม่อยากที่จะไปตีปากให้อะไรหรอกถ้ามันไม่ได้มีใครที่จะมารับรู้ และพูดเข้าไป

แล้วถ้ามันไม่รู้เรื่องกัน เค้าจะไปพูดทำไม มันไม่ได้สน มันรู้ของมันคนเดียว มันเห็นของมันคนเดียว มันเข้าใจของมันคนเดียว มันสุขของมันคนเดียวสิ และคนอื่นมันจะมาแย่งได้ยังไงหละ ต่อเมื่อจิตเรามีความสงบสุขเป็นสมาธิแล้ว ใครจะมาแย่ง ใครหละจะมาเอาหัวใจเราไปได้ มันไม่มีทาง มันเป็นเรื่องของเรื่อง เรื่องของเราเฉพาะ

แม้กระทั่งถึงความรู้ความเห็นอันซึ่งเราเห็นภายใน ซึ่งมันเป็นของแปลกซึ่งเรียกว่า **เอหิภัสสิโก** ควรเรียกให้มาดู ที่พระพุทธเจ้าบอกว่าควรเรียกให้มาดู เพราะอะไร เพราะมันเป็นของแปลก มันแปลกและมันไม่มีหอรอกในโลก โลกที่เราตาเห็นนะมันไม่มีหอรอก มันเป็นเรื่องแปลกประหลาดซึ่งเราไม่คิดว่ามันจะมีจะเป็นได้ แต่มันมีได้เป็นได้ มันเป็นเรื่องแปลกๆ ก็ได้แก่ความดีทั้งหลายซึ่งมันมีในตัวตน ซึ่งจิตมันมีความดีในตัวเอง มันเป็นเรื่องแปลก

นี่แหละ พระพุทธเจ้าเรียกให้มาดู ซึ่งเรียกว่า เอหิภัสสิโก ไม่ใช่ว่าจะเอามาสดอย่างเดียวนะ ท่านบอกว่าให้เรียกเอามาดู

ก็เรียกไหน ก็เรียกหัวใจตัวเองนั่นแหละ อุษุปปฏิปันโนก็ตรงเข้าไป
ญายปฏิปันโนก็เข้าไปหาธรรมนั่นแหละ นั่นแหละเรียกเข้าไปดู
สามจีปฏิปันโนนั่น เป็นของแปลกแหละ เรื่องมรรค เรื่องผล เรื่อง
อะไรต่ออะไรต่างๆนานาประการ กิเลสของเราทั้งหลายนับตั้งแต่
ความโลภ ความโกรธ ความหลง อวิชชา ตัณหา มานะ ทิฐิ พวก
กามราคะอะไรต่ออะไรเนี่ย โอ้ย มันแสดงออกให้หมด มันเห็น
หมดแหละ มันรู้หมดว่ากิเลสอันนี้มันลักษณะอย่างนี้ หน้าตามัน
เป็นอย่างนี้ ความโลภเป็นอย่างนี้ ความโกรธ ความหลงเป็น
อย่างนี้ มันก็ต้องเข้าไปดูซะก่อนสิ มันก็ต้องเข้าใจซะก่อน
สิ

อยู่ๆก็จะทิ้งมันไปเลยว่ามันกิเลสเป็นยังไงก็ 모르 ก็จะไปทิ้ง
กิเลส ได้ยินแต่ชื่อว่า ความโลภ ความโกรธ ความหลง เห็นว่า
มันทุกข์มันยาก เคঁว่าไม่ดีก็จะทิ้ง มันจะไปทิ้งได้ยังไง มันยอม
ไหมหละ กิเลสมันไม่ได้ยอมใครนะ อย่าคิดว่ามันยอมเราง่ายๆ
นะ เหมือนกับพระเทศน์นะ มันง่ายนะ ถ้าใจเรากับกิเลสมันไม่

ยอมที่จะออกจากกันนะ เชื่อง่ายๆไม่ได้นะ นั่นแหละตัวหลงอีก
แหละ

มันต้องทำความเข้าใจให้มันลึกซึ้ง สุขุมคัมภีรภาพชะก่อนสิ
ทำความเข้าใจในจิตในใจของตัวเองให้ตั้งมั่นเป็นสมาธิชะก่อนสิ
กิเลสทั้งหลายที่มันจะมายั่วยวนหรือผลักดันให้มา
กระทบกระทั่ง จิตมันก็ไม่ได้หวั่นไหว มันไม่ได้หวั่นไหวกับ
อารมณ์ มันไม่ได้หวั่นไหวกับสิ่งที่มันรู้มันเห็น และสิ่งที่จะมา
หลอกหลวง

แม้กระทั่งถึงความอยาก ความอะไรที่มันจะมาหลอกหลวงทำ
ให้เราอยากอย่างนั้นอย่างนี้ มันก็ไม่ได้หวั่นไหวตาม แม้กระทั่ง
ถึงความโกรธ ความโมโหโทโส เมื่อจิตมันตั้งมั่น เมื่อมันกระทบ
กับอารมณ์บางอย่าง ก็เมื่อมันตั้งมั่นเป็นสมาธิแล้วมันสงบแล้ว
มันจะแสดงออกมาได้ยังไง เรารู้เท่าเอาทันแล้ว เราสงบระงับมัน
ได้แล้ว มันจะแสดงอะไรออกมาได้อย่างไร มันไม่ได้หวั่นไหว
ตาม มันจะไปหลงกับรูป กับเสียง กับกลิ่น กับรส ที่มันเห็นด้วย

ตา และรู้ด้วยหู ที่จะไปรักไปชอบว่ามันสวยงาม คิดอยากจะ
เอามาอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วมันจะไปหลงยังงี้

ก็เมื่อมันรู้แล้วมันเพิ่งเข้าไปอย่างนี้ มันก็มีแต่พวกกระดูก
นั้นนะ พวกกรรมฐาน และเป็นของปฏิฆะน่าเกลียดโสโครก ถ้า
มันเห็นแล้ว เห็นตัวเองยังงี้ ก็เห็นคนอื่นมันก็ต้องเป็นอย่างนั้น
เพราะคนอื่นกับเรามันก็อันเดียวกัน เรากับคนอื่นมันก็อัน
เดียวกัน เห็นเรามันก็เห็นเขา แล้วมันจะไปหลงยังงี้ มันเห็น
ในทางจิตกับเห็นในทางตาด้วยความคิดนี้มันผิดกันนะ

ขอให้มันสงบตั้งมันเป็นสมาธิดูเถอะ มันจะเป็นอย่างไร
ความรู้ันที่มันจะเกิดขึ้นภายในมันจะเป็นอย่างไร ขอให้มัน
เป็นมาฆะก่อนเถอะ ความรู้และความเห็นมันจะผิดกัน มันเป็น
คนละอย่าง มันไม่ได้เหมือนกันหรอก และมันเห็นมันก็ไม่ใช่ว่า
เห็นเพื่อเป็นทุกข์ และมันจะไปเดือดร้อนกับสิ่งที่มันได้เห็นได้ยิน
ได้ฟังอะไรมา มันเห็นด้วยความสุข และมันเห็นด้วยความเยือก
เย็น เห็นด้วยความสงบ สิ่งเหล่านั้นที่จะมารบกวนจิต เพื่อจะให้

จิตของเราหลงไหลใฝ่ฝันไปตามมัน มันไม่ได้ตามแล้ว ก็ตาม
อะไรหละ มันตั้งมันแล้ว จิตมันมันแล้ว

เมื่อมันมันหละมันจะเป็นอุปจาระหรืออัปปนา ก็เรื่องของ
มันละเว้ย ก็ให้มันเป็นซะก่อน ว่ามันเป็นอุปจาระหรือว่าเป็น
อัปปนา หรือว่ามันจะมั่งคงโดยวิธีไหนก็ตาม มันเป็นไปซะก่อนสิ
จึงค่อยว่ามันทีหลัง

เอะอะเราไปว่ามันก่อนนะ พอมีอะไรมาปั๊บ “เอ้า! อุปจาระ”
เอะอะมาก่อน “เอ้า! ขณิกะ” เอ้า! ถ่าลงไปนะ “เอ้า! เป็นอัปป
นา เอ้า! หลงนะ” แล้วกัน ไม่มีทางได้ แล้วไปทักกันก็ทักในทาง
ผิด ทั้งๆที่คนนั้นมันจะไปถูกอยู่แล้ว แล้วก็ไปหาว่าผิดอีก ก็ว่า
ผิดแล้วมันก็เลิกสิ ไม่ทำอะ อันนี้มันผิด เพราะคนนั้นเค้าว่าผิด
จำเป็นก็เลยไม่เอา ก็ไปหาทางอื่นอีกนะ หาไปหาว่ามันก็เลย
ของเก่าอีกนั้นนะ เอาไปมาก็เลยไม่รู้จักว่าอะไรเป็นอะไร
เสียเวลา

นั่น ชีวิตมันก็หมดไป วันคืนมันก็หมดไปอะไรไป เดี่ยวก็ตาย
ซะ เลยไม่ได้เรื่องอะไร ก็เพราะมันยุ่งกันก็ยุ่งกันอย่างเนี้ยหละ

ยุ่งกันในเรื่องการปฏิบัติเนี่ย ยุ่งในเรื่องจิต มันไม่รู้ว่ามันเป็น
สมาธิยังงี้ มันสงบยังงี้ มันสงบมาแล้วมันจะเป็นยังงี้ ผลของความ
สงบเป็นยังงี้ ผลของสมาธิเป็นยังงี้ ญาณมันเกิดยังงี้ ฌานมัน
เป็นยังงี้ สมาธิเป็นยังงี้ มันก็ไม่ต้องรู้อีกแหละ ก็ได้แต่แค่
บอกกันอยู่นั่นแหละ เอ้า ว่าพุทโธนะ พุทโธเป็นอย่างนั้น พุทโธเป็น
อย่างนี้ ไปเรื่อยเปื่อยนะ

แล้วความสงบในความเป็นพุทโธนะมันเป็นยังงี้ แล้วว่าพุท
โธมันจะสงบอย่างไร ในสงบมีอะไรเกิดขึ้น แล้วมีใครบอกใคร
เล่า ไม่มี! มีแต่บอกให้ว่าตะพึดตะพือ ว่าแล้วก็ไม่ต้องจะไปไหน
ไม่รู้มันได้อะไร ก็ได้แต่ว่า แค่อ้างกระพริบหูแลบลิ้น แค่นั้น
แหละ ก็ปรากฏนิดหน่อย เอ้า กลัวผิด ไม่เอา เอาใหม่ ตั้งอยู่
เรื่อยนะตั้งต้น อยู่แต่แค่ต้นนะ ปลายไม่ถึง ถ้าแบบนี้แหละ ทำไป
เถอะชาตินี้ทั้งชาติ ใจธรรมะที่ว่าอยู่ในใจๆ ไม่มีทางที่จะต้อง
เจอ

ก็มีแต่ว่าเหมาะให้กันเท่านั้นแหละ ใจเหมาะนะมันได้อยู่ที่
“ธรรมะอยู่ที่ใจ”นะ อะไรก็อยู่ที่ใจนะ มันจะมีธรรมะอยู่แต่ในใจ

ใจมันมีแต่ธรรมะอย่างเดียวเมื่อไหร่ 'ไอ้กิเลสแหละมันจะไม่มีเขียว
หรือ' ทำไมถึงว่าเอาแต่ธรรมะอยู่ที่ใจ และใจนั้นก็เต็มไปด้วย
ธรรมะ แต่กิเลสล่ะมันเต็มในหัวใจทำไมไม่ว่า แล้วไปยกแต่ธรรม
ให้มัน แต่กิเลสแหละทำไมหละ มันเต็มอยู่แล้ว ไม่อายกิเลสบ้าง
หรือ ว่าธรรมะอยู่ที่ใจนั้น เอ้ยยย กิเลสมันหัวเราะ หัวเราะ “เออ
ว่าไปเถอะ มันว่า ธรรมะอยู่ที่ใจ แค่นั้น อย่าไปทำนะ ใจของ
เจ้าน่ะเป็นธรรมะแล้ว มีธรรมะแล้ว อย่าไปทำ” กิเลสมันก็เลย
หัวเราะนะ ดีแล้ว ไปเหมาให้มันหมด

แต่ที่จริงกิเลสล่ะมันเต็มอยู่ในหัวใจ คือกิเลสมันเต็มที่ใจ มัน
ไม่มีใครว่า เจ้าโลภ เจ้าโกรธ เจ้าหลง เจ้าอวิชชา เจ้าตัณหา เจ้า
มานะทิฐิ อะไร มันเต็มอยู่มิใช่หรือ จะไปยกแต่ธรรมะให้มัน
อย่างเดียว มันก็ได้ใจกิเลส ถ้าเราไม่รู้สิ่งเหล่านี้ซะก่อน เราจะ
ภาวนาไปมันจะได้เรื่องอะไร อะไรมันจะเกิดขึ้นและผลลัพธ์
ผลเสีย ผลได้ผลเสียมันจะเป็นยังไง ก็ไม่รู้เรื่องอีกหละ

ภาวนากันตะพึดตะพือ เข้าป่าเข้าดง ภูเขาเหล่ากา เข้าถ้ำ
เขาเหว ป่าโน้นป่าเนี่ย ไปเรื่อย! ตากแดดตากลมไป แต่ว่าอะไร

หละมันเป็นผลลัพธ์ และได้อะไรมา ก็ไม่รู้เรื่องอีก ก็ไปยกกรรมะ
ให้อยู่ที่ใจ ทั้งๆที่กิเลสนะมันพาไปนะ มันก็ว่าไฉนมันอยู่ตรงนั้น
เออ มันจะดีอย่างนั้น ก็ไปชะงวैया ก็พากันไป ไปแล้วก็ โอ้ย มันไม่
ดีอย่างนั้นอย่างนี้ เอ้า หนีอีกหละ ธรรมะหรือกิเลส มันกิเลส มัน
ก็รู้อีก เราจะไปยกไม่ได้ ก่อนที่เราจะยก หรือก่อนที่เราจะว่าก็
ขอให้พากันพิจารณาให้แยบคายเสียก่อน ให้ละเอียดลึกซึ่ง
สุขุมคัมภีรภาพเสียก่อน

อย่าไปเอาคำของพระพุทธเจ้านั่นมาว่า ถ้าพระพุทธเจ้าว่า
ไม่ผิด ถ้าพระอรหันตาเจ้าทั้งหลายว่า ไม่ผิด แต่พวกเรารู้ว่า ผิด
ครึ่งหนึ่งถูกครึ่งหนึ่ง หรืออาจจะผิดเต็ม ๑๐๐ เปอร์เซนต์ก็ได้ คิด
ให้ดีนะ พิจารณากันบ้าง เรื่องของการภาวนา ก็อย่าคิดแต่จะไป
ภาวนาดี ก็เห็นเค้าว่าดีก็จะดีไปหมด ถ้าเวลามันเป็นบ้ามาหละ
แล้วมันดีไหมหละ ไปภาวนาแทนที่จะได้ดี กลับมาได้บ้าเอามาหา
หมู่หาพวก เอาบ้ามาเป็นของฝาก แล้วมันดีหรืออย่างนั้น ทั้งๆที่
ของดีของวิเศษ ของที่มีคุณค่าแต่เมื่อไปทำแล้วนะ เอาบ้ามา
มันดีไหมหละ มันอายมัย ถ้าของดีทำไมถึงเป็นบ้า

แล้วมันน่าคิด ก็เพราะเรามันไม่เข้าใจนั่นแหละ เข้าใจว่า
ธรรมะมันอยู่ที่ใจอย่างเดียว มันไม่ได้นึกถึงกิเลสว่ามันอยู่ที่ใจ
พอว่าธรรมะอยู่ที่ใจ พอเข้าไปเท่านั้นแหละ กิเลสมันก็เล่นงาน
เท่านั้นแหละ นี่หรือว่าธรรมะที่ใจ ทำให้เกิดวิปริตขึ้นมาละ บ้า
ครึ่งดีครึ่ง แย่! มันควรคิดนะ เราจะไปคิดอย่างเดียว การสอน
คน หรือการพูดกับคน หรือการพิจารณาธรรมะ ต้องอ่านให้มัน
รอบคอบ

คำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ได้เถียงหรือท้านกล่าวมานะ
มันดีหมดและถูกหมด แต่ละบทแต่ละคำ แต่ว่าใจของเรานั้น
กายของเรานั้น วาจาเราสี่ เราจะประคับประคองกาย วาจา
จิตของเราให้ตรงกับคำสอนของพระพุทธเจ้านั้นได้หรือไม่ มันยัง
ไกลอยู่นะ มันได้แค่สังคม ความสังคมมันอยู่ในวงการของ
ศีลธรรม อาศัยว่าความเป็นระเบียบและมีความเกรงกลัวในศีล
ในธรรมเท่านั้น ในบาปในกรรม แล้วก็พากันอยู่ด้วยความสันติ
ในสังคมเท่านั้น

แต่ว่าสันติในทางจิตนั้นนะ จิตตวิเวก มันไม่มี มันมีแต่แค่
กายวิเวก และวจีวิเวกคือเดี๋ยวนี้ กายวิเวกมันก็อยู่กันเจียบ วจี
วิเวก เจียบ ไม่ได้พูด แต่จิตตวิเวกนะสิ มันอยู่ที่ไหนไม่รู้ ใจความ
วิเวกในทางจิตนะสิมันยาก ก็เพราะเรานั้นแหละมันไม่เข้าใจ
ความไม่เข้าใจนี้แหละมันจึงเป็นปัญหาในการปฏิบัติธรรม ทำให้
เราเนิ่นช้า และทำให้เราได้เสียเวลาที่จะดำเนิน ที่จะให้จิตของ
เรามันก้าวหน้าเข้าไปสู่ความสุขอันแท้จริง เหมือนกับกำแพงนั้น
มาปิดบัง มาปิดกั้นกันจิตของเราไม่ให้บรรลุ ก็ความล่งเลงสงสัย
คือความไม่เข้าใจ

นี่แหละเรื่องของการภาวนา ถ้าเราไม่เข้าใจเสียก่อนแหละ เมื่อ
มันเป็นมาแหละ ก็ไม่รู้ว่ามันเป็นอีกแหละ เมื่อมันสงบก็ก็ไม่รู้ว่ามัน
สงบอีกแหละ ก็หาว่า ไปไม่เข้าใจเรื่องอีก ก็เลยไม่ทำต่ออีก ก็เมื่อไม่
ทำต่อมันก็หายแหละสิ ก็เพราะอะไร ก็เพราะไม่รู้ ใจความสงบก็
จะให้มันเป็นดีไปเลยทีเดียว ใจเรื่องของคนคิดนะ จะคิดว่าจะให้
มันเป็นอุปปนาสมาธิ ก็จะทำให้ปัญญาญาณเกิดขึ้นมาทันที และ
เมื่อมันยังไม่ถึงอย่างนั้นก็เลยไม่รับรองว่ามันผิดหรือถูกอีกแหละ

แล้วมันเป็นเล็กๆน้อยๆในเบื้องต้น ขยับไปที่ละน้อยๆเนี่ย ที่แรกมันก็สงบไปนิดนึง สองมามันก็สงบไปอีก สามมามันก็สงบสี่มันก็สงบ ต่อๆกันไป มันก็เป็นทีละน้อยๆก่อนสิ น้อยมันไปหา มาก ก่อนมันจะถึงที่สุดมันก็ไปเป็นระยะๆเสียก่อน ถ้าเราไม่รับรองกันแล้วหละ คนที่จะกระทำ ที่มันได้ผลขึ้นมาเล็กน้อย ก็เลยไม่รู้จะต่อกันยังไงอีก ไม่รู้เรื่อง ไปๆมาๆก็ เอ้า เล็กๆ แล้วไปทำใหม่ ไปหาอย่างอื่นแล้วก็แล้วกันไป นี่หละมันทำให้เราเสียเวลา

แทนที่จะรู้เองเห็นเอง เกิดขึ้นในตัวเอง เปล่า! มีแต่รู้กับคนอื่น แล้วคอยฟังกับคนอื่น คอยที่จะให้พระมาเทศน์ให้ฟัง คอยแต่จะให้ครูบาอาจารย์มาเทศน์ให้ฟัง แล้วเรามันจะมาเทศน์เอาทำไม เทศน์นะมันง่ายซะเมื่อไหร่หละ เอาความดีมาพูดให้คนฟังนะมันง่ายหรือ ก็ถ้าเห็นว่ามันง่ายก็ลองดูซิว่า แล้วใครหละเค้าจะมาเทศน์ให้เราฟังบ่อยนัก เราก็จะมาคอยเอาแต่ความรู้จากการได้ยินได้ฟังอย่างเดียว แล้วก็จะเอามาเป็นความรู้ของตัวเองอีกหละ แล้วเกิดมานะที่จิตอีกหละ ทั้งที่ความรู้ที่มันจะเกิด

เองเห็นเอง คือเรื่อง**สันติภูริโก**เนีย ผู้ปฏิบัติดีแล้วจะรู้เองเห็น
เอง เมื่อไหร่หละมันจะเกิดขึ้นจากหัวใจของเราท่านทั้งหลาย
แล้วมันจะได้เลิกฟังกันเสียที

ฟังแล้วก็ฟังเล่า ยิ่งครูบาอาจารย์ที่มีชื่อเสียงมากก็ โหย โห่
กันนะ คิดว่ามันจะได้มรรคได้ผลเดี๋ยวนั้นนะ ทุ่มเทกัน เสียสละ
เงินทอง เอ้า ควักกระเป๋ากระเป๋ากัน มีอะไรก็ให้กันอย่างที่ว่าไม่
เสียตาย มาฟังเพียงเล็กน้อยก็เหมือนกับว่าตัวเองจะได้เป็น
อรหันตอรหันต์ เหล่อกันไป แล้วท่านก็พูดให้ฟังเล็กน้อยเท่านั้น
หละ แล้วก็ไม่เห็นว่าได้อะไร ทั้งๆที่มันจะรู้ขึ้นเอง เห็นเอง เกิดขึ้น
เองในตัวเอง ไม่มี!

ถ้าอย่างนี้หละ เมื่อไหร่หละ ชาตินี้ทั้งชาติเชียวหรือ จะ
ปล่อยให้ชาตินี้มันเสียหายโดยไร้ประโยชน์เชียวหรือ ที่ให้มันรู้
เองเห็นเองมาบ้างนี่ก็จะไม่มีบ้างหรือ จะไปคอยให้แต่คนอื่น
หรือมาพูดให้ฟัง จะมาชี้แนะให้ฟัง ทั้งที่มันเป็นของของตัวเอง
อยู่แล้ว ที่ว่าธรรมะอยู่ในใจแล้ว แล้วทำไมจึงจะให้คนอื่นนะเขา
มาบอกกล่าวเล่าสืบอยู่ตลอดเวลา และเราตั้งเงินเดือนให้ไหม

หละ ผู้ที่จะมาสอนนี้มันมีเงินเดือนมัย แล้วเราตั้งเงินเดือนให้มัย มันก็ไม่มีอีกหละ แล้วใครจะมารับเงินเดือนให้เรา แล้วใครจะมา รับสอนให้เรา มันเป็นเรื่องของเราเองที่จะรู้เองเห็นเอง

กิเลสของตัวเองยังจะไม่รู้ตัวเอง แล้วใครจะมารู้กิเลสตัวเอง เมื่อมันเกิดความอยากขึ้นนะ ตัวเองจะไม่รู้หรือว่ามันอยาก เมื่อ มันโกรธขึ้น ตัวเองจะไม่รู้หรือว่ามันโกรธ มันเกลียดคน ตัวเองจะ ไม่รู้หรือว่ามันเกลียด มันรักคน ตัวเองก็จะไม่รู้หรือว่ามันรักมัน ชอบ ก็จะไม่รู้ตัวเองมั่งหรือ มันหลงกับรูป กับเสียง กับกลิ่น กับ รส ก็ตัวเองมันจะไม่รู้บ้างเหรอ ก็ตัวเองไม่รู้เองเห็นเองอย่างนี้ หละจะไปรู้ที่ไหนหละ

จะมารู้อายตนะภายนอก อายตนะภายใน อายตนะ ภายนอกก็คือรูปเสียงกลิ่นรส อายตนะภายในก็คือ ตา หู จมูก จะมาไล่หลักธรรมอย่างนั้นหรือ ไ้หลักหัวใจที่มันหลงอยู่ที่นี่ ที่ มันเกิดขึ้น ทำไมไม่รู้เองเห็นเอง ถ้าไม่รู้เอง เห็นเอง ใครเล่าเค้า จะมาละให้เรา แล้วใครหละจะมาแก้ให้เรา เรารู้เองนะ เราเห็น เองแล้วก็แก้เราเองนะ เราละเราเอง เราก็ได้เราเองนะ นั่นหละ

มันได้ธรรมะ คือได้ตรงที่^๑ได้รู้เองเห็นเอง แล้วก็จะ พอละแล้วก็ได้
แล้วหละธรรมะ ถ้ายังไม่ละ ก็ธรรมปลอม รู้ก็รู้ปลอมๆ ทั้งที่มันมี
อยู่กับตัวเอง ตัวของตัวเองก็ยังไม่รู้ตัวเอง

กรรมฐานก็เรื่องตัวเอง เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ มังสั
อาการ ๓๒ ก็สวดกันอยู่นั้น ทุกวันทุกคืน หลังกจากทำวัตรไหว
พระเสร็จ เสร็จแล้วก็ว่ากรรมฐาน เกสา โลมา... ครบอาการ ๓๒
ว่ากันอยู่นั้น เมื่อไหร่หละมันจะเล็กกว่ากันเสียที เมื่อไหร่มันจะรู้
เองเห็นเองเสียที

กิเลสตัวเองนั้นนะ เดี่ยวนี้ภาวนาให้มันดูกิเลสนะ มันคิด
อะไร มันปรุงอะไร มันแต่งอะไร มันนึกอะไร มันรักอะไร มันชอบ
อะไร ดูมัน หาความสงบให้มันสิ มันจะไปตามอะไรกับมัน
มากมายหละ ตามมาจนพอแล้ว จนนอนไม่หลับไม่ไข้หรือ ใคร
หละจะมาสอนเราได้ ใครจะมาว่าเราได้ ถ้าตัวของตัวเองไม่สอน
ตัวเอง ตัวเองไม่ว่าตัวเอง ใครจะไปว่า ใครจะไปสอน มันต้อง
สอนจิตนะ มันต้องดูจิตนะ มันต้องรู้จักจิตตัวเองนะ จะละหรือไม่
ละก็อย่าเพิ่งไปว่ามันเถอะ ให้รู้ซะก่อนเถอะ

อะอะก็จะละมันไปเลย จะไปละมันได้ง่ายๆหรือ กิเลสมัน
สัมพันธ์กันมาเท่าไหนหละ ตั้งแต่เราก่อเกิดอยู่ที่ไหนหละ
วิญญาณ แล้วใครสร้าง โรงงานวิญญาณมันอยู่ตรงไหน แล้วมัน
เกิดที่ไหน แล้วมันมาจากไหน มาอยู่ที่ไหน มันมาแล้วก็ปีก็ภพก็
ชาติ แล้วมันอยู่ด้วยกันมานะ กิเลสนั้นนะ แล้วจะมาขับมันออก
ง่ายๆเชียวหรือ จะเอาแค่พุทโธ ธัมโม สังโฆ หรือสัมมาอรหัง
ยุบหนอพองหนอ ว่าแค่นี้กิเลสมันจะกลัวหรือ มันไม่มีทาง คำว่า
กิเลสที่จะไปกลัวนะ ไม่มีทางหรอก จิตของเรามันประสานกับ
กิเลสมาเท่าไหน เหมือนน้ำกับสีนะมันผสมกันนะ ที่เราจะมา
คัดลอกและกลั่นกรองออกจากจิตเนี่ย จะกลั่นโดยวิธีไหน และ
จะกรองโดยวิธีไหน

จะละเอาเลยหรือ ได้ยินท่านบอกว่าให้ละ ก็ละเอาเลยเหวอ
แค่ความสงบตั้งมั่นมันไม่มี มันจะไปละอะไรได้ อย่าไปโง่งน!
หัดให้มีปัญญากันบ้าง ปฏิบัติกันมาถึงจะเป็นจะตาย ยังไม่มี
ปัญญาอะไรเลย เห็นว่าท่านบอกให้ละ ก็จะไปละเอาเลย มันจะ

ไปจะได้ง่ายๆหรือ ถ้าจะได้ง่ายๆ ยังจะมานั่งภาวนาปวดแข็ง
ปวดขาทำไม จะเข้าป่าเข้าดงไปทำไม

ถ้าจิตของเราไม่มีความตั้งมั่น หรือว่าสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิ มี
หลักฐานมั่นคงแล้ว เพื่อจะต่อต้านกับพวกกิเลสภายในแล้วมัน
จะไปได้อย่างไร มันจะไปรบกันได้อย่างไร คิดว่ามันจะรบง่ายๆหรือ
ว่าเราท่องเที่ยวธรรมะได้ ท่องสวดมนต์ได้ อันนั้นก็ได้ อันนี้ก็ว่าได้ คิดว่า
กิเลสมันจะกลัวหรือ หิมี มันยิ่งชอบ มันไม่มีทางกลัวหรือกิเลส
มันขี้ม มันหัวเราะ ถ้าจิตของเราไม่มีความสงบตั้งมั่นและเกิด
ความรู้ขึ้นเองเห็นเอง ไม่มีทางชนะมัน แต่มันเป็นธรรมะก็
เป็นอยู่ธรรมะนะ ธรรมะก็คือความรู้ในด้านการศึกษามันเป็น
แต่ธรรมะที่จะเอาชนะกิเลสเพื่อจะละกิเลส มันเป็นไปได้

ถ้าขาดจากความสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิแล้ว เราอย่าไปคิดเอา
ง่ายๆว่ามันจะละได้ และมันจะกลั่นกรองจิตของเรานั้นนอกจาก
กิเลสนั้นมาสดใส่สะอาด เหมือนกับน้ำกลิ้งบนใบบัว มันเป็นไปได้
ยาก ถ้าไม่สงบเสียก่อน ถ้าไม่มีสมาธิเสียก่อน คือเราจะต้องเข้าไป
กลั่นไปกรองกันเสียก่อน ไปพิจารณาถึงโทษถึงคุณอะไรเรื่อง

ของกิเลสเสียก่อน ที่เรียกว่า**วิปัสสนาญาณ** ๗ ญาณปัญญาอัน
เกิดขึ้นจากจิตที่เรามีสมาธิแล้ว แล้วเราจะได้นำเอา
ใคร่ครวญพิจารณา อันนี้เป็นทางอุปกิเลส อันนี้เป็นทางมรรค
ทางผล นั่นแหละเค้าจึงเรียกว่า **วิปัสสนา**

เอะอะเอามาคิดว่ารูปธรรม นามธรรม ปัญจขันธ์ รูปขันธ์
ก็มาท่องเที่ยวกันนะ เอาแล้ว! เป็นวิปัสสนา คิดไป อันนั้นก็รู้ไป อันนี้ก็
รู้ไป โอ้อย่างนี้มันไม่ได้ลำบาก มันไม่อดไม่อยาก แล้วมันทำเอา
เมื่อไหร่มันก็ได้ มันไม่ได้มานั่งให้มาเจ็บแสบเจ็บขาทำไม ไปคิด
เอาที่ไหนมันก็ได้ถ้าจะเอาวิปัสสนาแห่งความคิดซึ่งมันเกิดขึ้น
โดยลักษณะนั้น มันไม่ได้ยาก มันไม่จำเป็นจะมานั่งหลับหู
หลับตา ให้มันอดข้าวอดปลา โอ้ย ไม่กินข้าว คิดเอาเถอะ

ที่มา: <https://youtu.be/ASRQb8KQaHc>